

URBACT – Věstník

Leden 2011

#1

Connecting cities
Building successes

AKTUALITY - URBACTu

Nová sociální strategie pro vyvážený život.

Měníme své cestovní návyky!

Obnova přístavních měst.

PODROBNĚ

Nová sociální strategie pro vyvážený život?

Slibné možnosti, kterých mohou města využít při zajišťování bydlení.

Shrnutí článku publikovaného roku 2010 v URBACT Tribune, jehož autorem je Heidrun Feigelfeldová

V dnešní době vysoké, nebo dokonce stoupající nezaměstnanosti mají města povinnost posílit postavení svých obyvatel, a to zejména obyvatel s nižšími příjmy, již jsou změnami na trhu práce obzvlášť dotčeni. Opatření v jednotlivých lokalitách by tedy neměla být omezena pouze na problematiku zaměstnanosti, nýbrž by se měla zaměřit také na zvyšování zajištěnosti i v ostatních sférách života, jako je například bydlení. Bydlení a zaměstnanost jsou velmi úzce provázány, protože ztráta jednoho povede pravděpodobně i ke ztrátě druhého. Jako prioritní se tak jeví podpora integrace všech obyvatel prostřednictvím zajištění a výstavby bydlení.

Mnohostranná preventivní opatření, která obce rozvíjí k zajištění bydlení, například jde o propojení cílů v oblasti bydlení, vzdělání a zaměstnanosti, by mohla zamezit dlouhodobým sociálním nákladům na opětovné začlenění na pracovní trh. Není to často záležitost financí, ale spíše tvořivosti a spolupráce napříč různými odbornými sférami a hierarchiemi!

Projekt programu URBACT s názvem SUITE, „Projekt bydlení“, je zaměřen na začlenění do sociální a městské oblasti prostřednictvím bydlení. Devět měst ze sedmi zemí (Krakov, Newcastle upon Tyne, Rennes, Tallinn, Nantes, Iasi, Santiago de Compostela, Hamburg a Medway) spolupracuje s cílem najít způsob, jak poskytnout udržitelnou a cenově dostupnou nabídku bydlení a zaručit sociální soudržnost prostřednictvím sociálního mixu a udržitelného bydlení.

Podívejme se na několik dobrých praktických příkladů z projektu

Cenově dostupné a stálé domovy: prevence a přístup
Poskytování cenově dostupných a stálých domovů zahrnuje několik oblastí činnosti. Jednou z nich je nabídka cenově dostupného a slušného bydlení a přístup k němu a je zásadně důležité najít způsob, jak udržet nízké náklady na nákup a renovaci. Nicméně prevence ztráty bydlení hraje při poskytování „bydlení podporujícího začlenění“ také důležitou úlohu a prioritou je ochránit nájemníky a vlastníky nemovitostí před neschopností platit.
Projekt „Pathways for under 18s“ (Cesty pro mladé lidi do 18 let) v Newcastle upon Tyne například ukazuje, jak je možné vyhnout se pozdější ztrátě bydlení prostřednictvím celkového přístupu k situaci mladých lidí hledajících byt. Tento program nabízí mnoho činností v oblasti poskytování bydlení a vedení domácnosti pro mladé lidi do 18 let, kteří si chtějí pořídit první samostatný byt. Těmto mladým lidem je poskytnuta podpora v podobě zhodnocení jejich současné situace a komplexní poradenské služby. Současně s prvním přidělením bytu je těmto

čerstvým mladým nájemníkům poskytnuta asistence, dokud se jejich životní situace nestabilizuje.

Být bezdomovcem není osud: opětovné začlenění do společnosti

Opětovné začlenění bezdomovců do společnosti rovněž patří k velkým výzvám. Některé projekty jako například Housing First programme (Program prvního bydlení) ve Finsku, Nizozemsku a Skotsku přinesly pozitivní výsledky. Základním principem je poskytnout lidem bez domova co nejrychleji přístup k nezávislému a cenově dostupnému bydlení bez toho, aniž by jim bylo nabídnuto bydlení nebo podporované ubytování na delší dobu. Žijí dočasně v samostatných bytových jednotkách a je jim poskytnuta odpovídající mnohostranná podpora například při zajišťování základních potřeb, přístupu k zaměstnání, bydlení a psychosociální péči.

Bydlení a zaměstnání: vztah k zaměstnanosti a podnikání
Ačkoli v průběhu času došlo k tomu, že místo výkonu práce a místo bydliště není vždy totožné, koordinovaná činnost je při řešení vysoké nezaměstnanosti v obytných čtvrtích velmi důležitá. Zde je několik příkladů úspěchů: Například v berlínské části Kiez je ve společenském domě „Fabrik Oslör StraÙe“ poskytováno odborné vzdělávání a další vzdělávací příležitosti. V jiné městské části jsou ženy z řad přistěhovalců školeny a zaměstnávány jako „matky ze sousedství“. Jedná se o dobrý způsob začleňování do společnosti!

Pro více informací:

- Celý článek - [URBACT Tribune](#) – webová stránka programu URBACT
- [SUITE](#) – webová stránka programu URBACT
- CO-NET projekt (příklad Berlína) – [Výchozí studie](#)

ROZHOVOR:

„Měníme své cestovní návyky!“

Oswin Donnerer (Weiz, Rakousko)

Oswin Donnerer působí jako radní pro životní prostředí a zdraví v rakouském městě Weiz. Působí také jako profesor na vyšší technické škole a je vedoucím partnerem projektu [Active Travel Network](#) (Sít' pro aktivní cestování) v rámci programu URBACT. Projekt propaguje pro krátké cesty na území města chůzi a jízdu na kole. V tomto článku sdílí svou nadšenou a zároveň pragmatickou vizi svého města a jeho budoucnosti.

Zní vám jméno [Weiz](#) povědomě? Možná jej znáte z článku o Arnoldu Schwarzeneggerovi, který odtud pochází. Město se nachází v jihovýchodním Rakousku nedaleko Štýrského Hradce, druhého největšího města této země, a čítá 9 000 obyvatel a se sousedními obcemi celkem 20 000 obyvatel.

Oswin Donnerer, rodák z Weizu, nám ho přiblíží: „Weiz je průmyslovým městem, a to již po celé století. Ve skutečnosti zde existovaly manufaktury již od středověku, a to díky protékající řece, která v zimě nikdy nezamrzá. V současnosti představuje nejvýznamnější hospodářskou činnost v oblasti odvětví elektrického inženýrství, které reprezentuje dvojice mezinárodních firem: Siemens a Maschinenfabrik Andritz. Hlavní nevýhodou města je, že zde chybí přímé napojení na dálnici. Nicméně nedávný hospodářský pokles město přestalo dobře a zdejší míra nezaměstnanosti patří k nejnižším v Rakousku. Líbí se mi také, jak jsou zde lidé přátelští. A mám samozřejmě rád

nedaleké hory a jejich nádhernou krajinu. Upřímně řečeno, nenapadá mě nic, co bych na svém městě neměl rád!“.

Ambiciózní politika v oblasti životního prostředí

Oswin Donnerer je radním od roku 1993 a tato funkce mu dává pocit, že je schopen v

této oblasti něco dokázat, „uvést věci do praxe“, jak říká. Město je v oblasti životního prostředí velmi aktivní a novátorské. V roce 2000 byla například vystavěna tepelná elektrárna na biomasu, která nyní zásobuje 1600 bytů a 65 průmyslových spotřebitelů. Naším cílem je energetická soběstačnost. Oswin Donnerer vysvětluje: „Před deseti lety představoval tento cíl něco nereálného a utopistického, ale dnes se k němu pomalu blížíme.“

Tento jak vizionářský, tak empirický přístup zosobňuje „Gemini Haus,“ který je pokryt solárními panely o ploše 80 m² a vyrábí více energie, než spotřebuje. Jedná se o opravdovou novinku, panely fungují jako slunečnice a pravidelně se otáčí za sluncem. Oswin Donnerer podotýká: „Za posledních deset let jsme obdrželi více než 20 ocenění v oblasti životního prostředí za městské projekty nebo ve spolupráci s místními nevládními organizacemi.“

Důmyslné iniciativy, které propagují cestování s nízkým dopadem na životní prostředí

Donnerer se zajímá zejména o řešení v oblasti dopravy. Weiz považuje za město ušité lidem na míru, kde je vše

blízko, a lituje obyvatele, již přesto všechno stále jezdí na krátké vzdálenosti autem a zejména oněch 6 000 lidí, kteří každý den za prací do Weizu dojíždějí autem z okolních měst, i když nejsou příliš vzdálená.

Zdůrazňuje také, že auta v Rakousku produkují 25 % emisí skleníkových plynů, přičemž množství emisí se díky dopravě zvýšilo o 60 % od roku 1990. Vzniklo již několik iniciativ, které si kladou za cíl propagování chůze a jízdy na kole:

- „Cyklista roku“, jehož fotografie se zveřejňuje v městském časopise.
- V centrech péče o děti je pro ně organizován krátký program výuky jízdy na kole, pro který je k dispozici speciální vybavení.
- Koná se také zahájení cyklistické sezóny.
- Existuje zde trh pro směnu kol.
- Koncept „chodcovy míle“ umožňuje nejlepším chodcům získat „míle“.
- Vznikla iniciativa PEDELEC, která propaguje elektrická kola a na jejím financování se podílí také kraj. Weiz a několik sousedních měst zakoupilo 200 elektrických kol. Donnerer k tomu dodává: „Lidé si je mohou pronajmout, je to jednoduchý a účinný podnik.“

Projekty připravované na rok 2011

Na rok 2011 se v oblasti cestování připravuje mnoho projektů: například kampaň „Jed' do práce na kole“, procházky se starostou či setkání v rámci „sbírání kroků“ atd. Donnerer vkládá velké naděje také do Místního akčního plánu programu URBACT, jež hodlá realizovat ve spolupráci se sousedními obcemi. Dodává: „Tento plán by měl vést k vybudování sítě cyklostezek, která by spojila všechna naše města. Doufáme také, že to sníží silniční dopravu v celé oblasti.“

V současné době již projekt probíhá a v září 2010 bylo zorganizováno první plodné setkání [jedenácti partnerů](#) projektu Active Travel Network. Nejnověji ve Weizu došlo k ustanovení místní podpůrné skupiny. Donnerer dále vysvětluje, že dosud byla největší překážkou administrativa, částečně proto, že pro město je to první zkušenost s vedením mezinárodního projektu. Můžeme se nicméně spolehnout na jeho přesvědčení a energii, kterou vkládá do mobilizování partnerů jak ve Weizu, tak v rámci programu URBACT. Oswin Donnerer jde každý den příkladem: závodně se věnuje cyklistice a běhá, mimo jiné i maratón.

Pro více informací:

- [Active Travel](#) - webová stránka programu URBACT

NOVINKY

Městská obnova přístavních lokalit a rekreační lodní dopravy: zaměřeno na město Terst!

Zajímáte se o městskou obnovu přístavních lokalit? [Třetí vydání City News](#) v rámci projektu [CTUR](#), jenž je součástí programu **URBACT**, představuje Terst, italské letovisko na pobřeží Jaderského moře. Předchozí vydání se zabývala městy [Varna](#) v Bulharsku a [Matosinhos](#) v Portugalsku.

CTUR City News představují záměry města Terst, které má v úmyslu obnovit a rozšířit stávající přístavní terminál. Dále publikují rozhovor se starostou města panem Robertem Di Piazzou a ředitelem přístavní správy panem Claudiem Boniciollim.

Během posledních desetiletí se dramaticky změnila povaha celé námořní dopravy a tato situace se musela odrazit také na přístavních lokalitách. Přemístění přístavních činností do hlubších vod, nezastavěné plochy mimo město nebo prostě jen pokles dopravy způsobil, že se mnoho pobřežních měst musí vypořádat s opuštěnými zónami, prázdnými budovami a nepoužívanou infrastrukturou přímo v bývalém srdci města. Funkční vztahy a dopravní sítě ztratily svůj význam a život v přístavních lokalitách přestal existovat. Změny v postavení orgánů přístavní správy dále často úplně změnily tradiční systémy řízení přístavní lokality, což vedlo k potřebě vybudovat

nové partnerské struktury, ze kterých by měly prospěch.

V dnešní době jsou tyto změny a nevýhody stále častěji považovány za příležitost pro města, která hledají nové způsoby zpestření hlavních činností přístavu. Města aktivně plánují přemísťování aktivit, využívání možností krajiny k rozvinutí nových a atraktivních pobřežních oblastí a znovu využití dědictví přístavu a jeho infrastruktury inovativním způsobem.

A také...

Objevte všechny projekty programu URBACT prostřednictvím [online videa!](#)

URBACT Video: Společné výzvy, konkrétní výsledky

Pro více informací:

- [CTUR](#) - webová stránka programu URBACT
- [CTUR Trieste CityNews](#) - webová stránka programu URBACT
- [CTUR Matosinhos CityNews](#) - webová stránka programu URBACT
- [CTUR Varna CityNews](#) - webová stránka programu URBACT